

Planstrategi

Salangen kommune

2021-2024

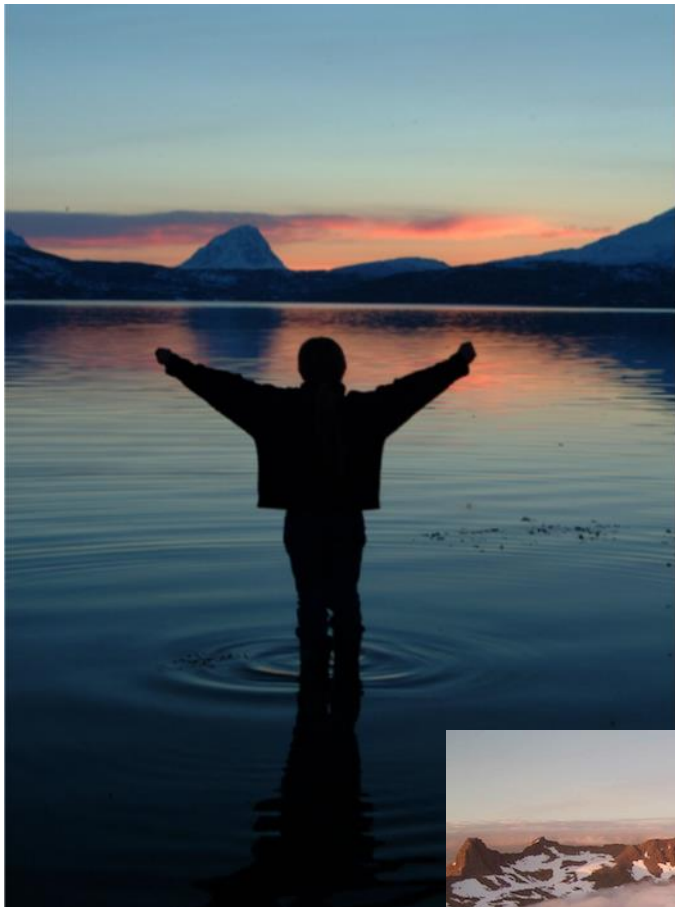

Foto: Lis Hansen

” sprek, romslig og
fremtidsrettet”

” Vi sprenger
grenser”

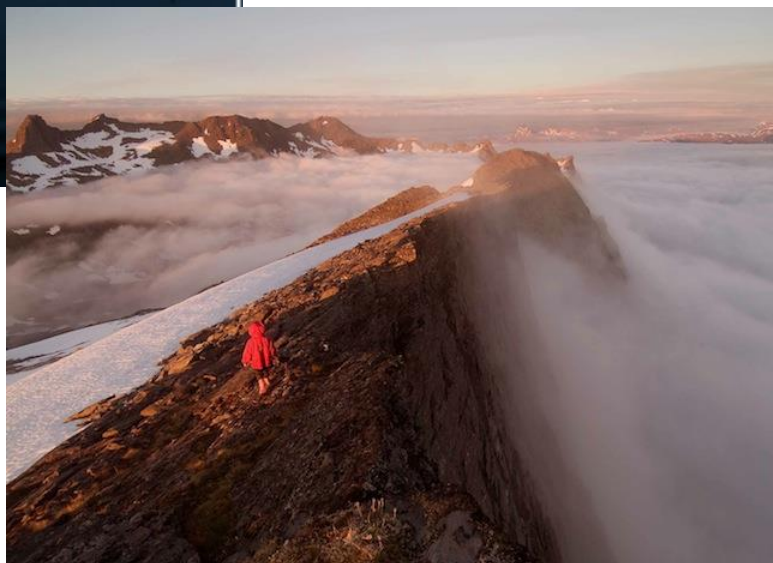

Foto: Hans Erik

Vedtatt i kommunestyret 30-10-2020

Innhold

1	Innledning.....	3
1.1	Kommunal planstrategi som verktøy for bedre kommunal planlegging.....	3
1.2	Lov om kommunal planstrategi.....	3
1.3	Nasjonale forventninger til kommunal planlegging.....	4
2	Regionale utviklingstrekk	5
3	Kommunal planstrategi	5
3.1	Planstrategisk målsetting	5
3.2	Utviklingstrekk og utfordringer som påvirker planbehovet.....	6
3.3	Demografi.....	6
3.4	Klima, miljø, samfunnsikkerhet og beredskap.....	6
3.5	Næring.....	7
3.6	Landbruk.....	8
3.7	Transportinfrastruktur.....	8
3.8	Digital infrastruktur	9
3.9	Oppvekst, kultur og helse.....	9
3.10	Kommuneorganisasjonen.....	10
3.11	Arealpolitikk, hav og land	10
3.12	Medvirkning.....	11
4	Oppsummert vurdering og prioritering av planer 2021-2024	12
4.1	Beskrivelse av planstatus.....	12
4.2	Planoversikt, rekkefølge og stipulert tid for politisk behandling	14

1 Innledning

1.1 Kommunal planstrategi som verktøy for bedre kommunal planlegging.

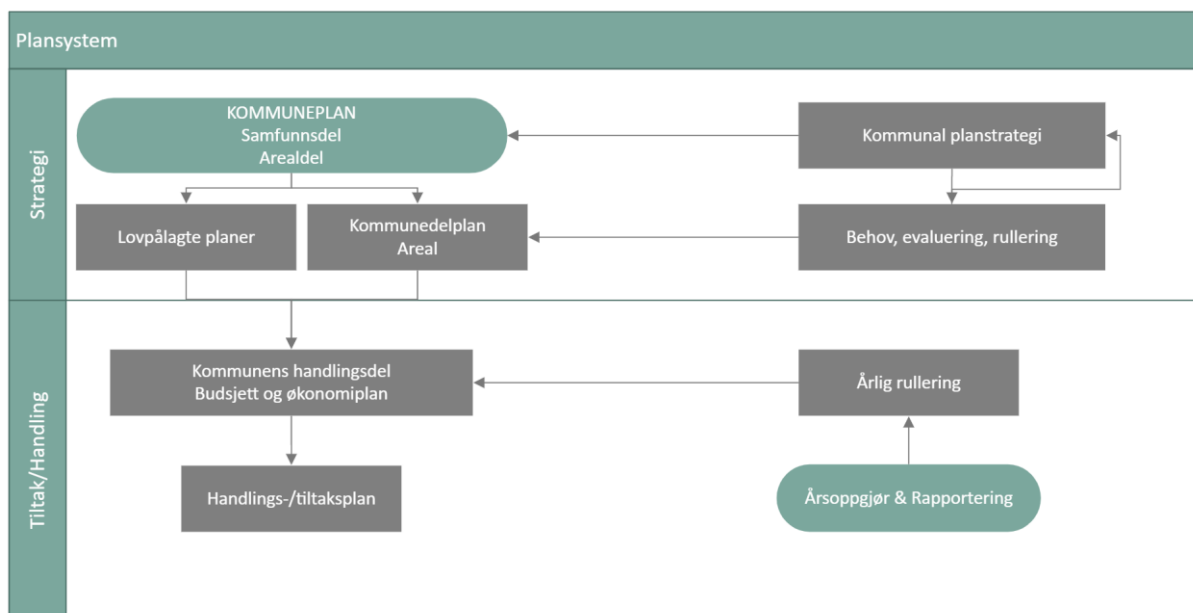
Formålet med kommunal planstrategi er å prioritere kommunens planbehov i valgperioden. Planstrategi er hjemlet i plan- og bygningsloven (pbl) som slår fast at kommunen skal utarbeide en kommunal planstrategi ved hver ny valgperiode som grunnlag for kommunens videre planlegging.

Plansystemet bør i størst mulig grad vise muligheter og utfordringer de neste 15 år. Mål og strategier bør tydelig angi den ønskede retning for utviklingen av kommunen. – Hva skal styrkes, motvirkes og prioriteres?

Årlig budsjett og økonomiplan utgjør handlingsdelen av kommuneplan og skal følge opp intensjonene i den langsiktige planen.

Et plansystem med samfunnsdel og arealdel, skal være styringsdokument for hele kommunens virksomhet. Planen skal støttes av økonomiplan, lovpålagte temaplaner og størst mulig grad overgang til korte, presise og årlige virksomhets/tiltaksplaner. Disse vil være godt forankret i samfunnsdelens mål- og strategidel og skape et plansystem som er:

- Mer dynamisk og utviklingsrettet,
- bedre forankret i overordnet strategi,
- mindre sektoravgrenset og «introvert»,
- bedre arbeids/styringsverktøy for administrasjon og politikere og,
- godt egnet for rapportering og revisjon

1.2 Lov om kommunal planstrategi

Kommunal planstrategi skal utarbeides og vedtas senest ett år etter at kommunestyret er konstituert.

Når planer utarbeides skal disse til høring, hos bl.a. nabokommuner. Samarbeid med nabokommuner er viktig fordi det kan bidra til å identifisere og avklare interkommunale planoppgaver i planperioden. I tillegg vil samhandlingen mellom kommune, fylkeskommunen og stat kunne bidra til å få en god dialog om planbehov. Forslag til vedtak av kommunal planstrategi skal gjøres offentlig i minst 30 dager før kommunestyrets behandling.

Ved behandlingen skal kommunestyret ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer. Kommunestyret kan herunder ta stilling til om det er behov for å igangsette arbeid med nye arealplaner i valgperioden, eller om gjeldende planer bør revideres eller oppheves.

Utarbeiding og behandling av kommunal planstrategi kan slås sammen med og være del av oppstart av arbeidet med kommuneplanen.

1.3 Nasjonale forventninger til kommunal planlegging

Regionale og lokale myndigheter skal håndtere utfordringene regjeringen har lagt frem som de mest sentrale hovedutfordringene. Regjeringen lanserte i 2019 fire hovedutfordringer som skal følges opp i kommunens planarbeid. Dette er å skape:

- Et *bærekraftig velferdssamfunn*,
- et *økologisk bærekraftig samfunn* gjennom blant annet en offensiv klimapolitikk og en, *forsvarlig ressursforvaltning*,
- et *sosialt bærekraftig samfunn*, og
- et *trygt samfunn* for alle.

Norge har sluttet seg til FN sine bærekraftsmål, som skal være retningsgivende grunnlag for samfunns- og arealplanlegging:

Salangen kommune skal legge bærekraftsmålene til grunn ved all planlegging.

De nasjonale forventningene til planarbeid er:

1. Kommuneplanlegging skal brukes som verktøy for helhetlig og bærekraftig utvikling av lokalsamfunn,
2. det skal utvikles vekstkraftige regioner og lokalsamfunn i hele landet,
3. det skal drives bærekraftig areal- og transportutvikling, og
4. det skal utvikles byer og tettsteder der det er godt å bo og leve.

Følgende Stortingsmeldinger tas med i rammen for planarbeid:

- St. Meld 18 Bærekraftige byer og sterke distrikt
- St. Meld 29 Perspektivmeldingen

2 Regionale utviklingstrekk

Ansvarsområder og ressursituasjonen til Troms og Finnmark fylkeskommune tilsier ikke best mulige forutsetninger for å endre regionale utviklingstrekk. Fylkeskommunen er i vesentlig grad prisgitt nasjonal politikk og rammevilkår.

De viktigste planene for Troms fylkeskommune er:

- Fylkesplan for Troms 2014-2025
- Regional plan for Landbruket i Troms 2014-2024
- Regional Transportplan 2014-2023
- Regional plan for handel og service 2016-2025
- Regional plan for friluftsliv, vilt og innlandsfisk 2016-2027
- Regional plan for Kultur 2016-2019
- Regional plan for Reindrift (under arbeid)
- Midt-Troms regionråd «Regional næringsplan for Midt-Troms» (satsingsområder:
 - Sjømat – Reiseliv – Forsvar)

Gjeldende fylkesplan for Troms 2014-2025 beskriver følgende utviklingstrekk:

- Omstilling i Forsvaret som gir store ringvirkninger for lokalsamfunn,
- sterk vekst og optimisme i sjømatnæringen og reiseliv, utfordringer med rekruttering av kompetent arbeidskraft,
- transportinfrastruktur som begrensning for næringsutvikling, og
- naturgitte fortrinn for matproduksjon, både innen landbruk og reindrift, men nedgang i antall bruk og produksjon, samt rekruttering til landbruket.

3 Kommunal planstrategi

3.1 Planstrategisk målsetting

Kommuneplan samfunnsdel setter som målsetting for Salangen å vokse mot 2400 innbyggere innen 2030, og å fremme bolyst og utvikling i kommunen.

Plansystemet skal legge til rette for å redusere behovet for sektor- og delplaner ved å erstatte større temaplaner med konkrete *handlingsplaner* som linkes opp mot mål og strategier i kommuneplanens samfunnsdel. Økonomiplan skal utgjøre handlingsdelen til kommuneplanen, og gi grunnlag for årsmelding. Samfunns- og virksomhetsendringer fanges dermed bedre opp, og plansystemet blir mer effektivt som helhetlig utviklingsverktøy.

Folkehelsearbeid er en lovpålagt kommunal oppgave. All planlegging og saksbehandling skal legge utjevning av sosiale helseforskjeller og mål om positiv utvikling av folkehelsen til grunn: «Folkehelse i alt vi gjør». En helhetlig positiv folkehelseutvikling vil øke livskvalitet, trivsel og attraktivitet for Salangen som samfunn og bosted.

Universell utforming skal være et tverrsektorielt gjennomgående perspektiv i all kommunal planlegging og tjenesteyting. Dette innebærer at universell utforming skal ligge til grunn for verdier og holdninger i hele kommunens virksomhet.

3.2 Utviklingstrekk og utfordringer som påvirker planbehovet

Videreutvikling av havbruksnæringen og reiseliv fremstår som sannsynlige vekstområder for Salangen.

Vekst i antall arbeidsplasser vil øke behov for arbeidskraft og kompetanse. Dette vil medføre økt etterspørsel etter boliger. Tilrettelegging for vekst og nybygging er dermed viktig.

Samtidig står kommunen ovenfor store demografiske utfordringer som vil kreve tilpassede planer og tiltak innenfor flere sektorer, men helse og omsorg spesielt.

Salangen kommune har lagt til grunn egne analyser og innspill hentet fra relevante regionale og nasjonale dokumenter i vurderingen av utviklingstrekk som ventes å påvirke Salangen i kommende år. Det ble utarbeidet kunnskapsgrunnlag i forbindelse med utarbeidelse av Kommuneplanens samfunnsdel.

3.3 Demografi

1.1.2020 var det 2146 innbyggere i Salangen kommune. 112 personer er over 80 år, det vil si 5,2% av innbyggerne (landsgjennomsnittet er 4,9%).

Tabell 1. Befolkningsutvikling i Salangen kommune

Salangen	2020	2025	2030	2040
Menn				
0-17	191	194	199	204
18-66	705	687	656	589
67-79	173	172	184	217
80+	54	74	102	111
Kvinner				
0-17	188	192	190	196
18-66	605	595	580	544
67-79	172	183	175	196
80+	58	78	113	134
SUM	2146	2175	2199	2191
80+	112	152	215	245

Kilde: Tabell 12882 i SSB (august 2020).

Den forventede befolkningsvekst i Salangen (moderat anslag) er på 2,1%, fra 2146 innbyggere i 2020 til 2191 innbyggere i 2030. Salangen kommune forventes å ha 215 innbyggere over 80 år i 2030, det utgjør 9,8% av befolkningen. Veksten i antall personer over 80 år er på 103 personer, det vil si nesten en dobling.

Dette medfører trolig vesentlig økt behov for helsetjenester, institusjonsplasser og hjemmetjenester. Økt satsing på god helse/friskliv og tilrettelagte boliger kan bidra til redusert hjelpebehov.

3.4 Klima, miljø, samfunnsikkerhet og beredskap

Kommunen har et generelt og grunnleggende ansvar for å ivareta befolkningens sikkerhet og trygghet innenfor sitt geografiske område. Forskrift om kommunal beredskapsplikt sier at kommunen skal ha en pådriverrolle, invitere med andre samfunnsikkerhetsaktører og legge til rette for å samarbeide om virkemidlene.

Kommunen skal være forberedt på å håndtere uønskede hendelser. For å møte disse har Salangen kommune utarbeidet flere beredskapsplaner. Disse må oppdateres jevnlig for å være i tråd med fremtidige krav.

Klimaendringer må tas høyde for i arealplanleggingen. Både flom- og skredfare og stigende havnivå må tas hensyn til i areal- og reguleringsplaner, byggesaksbehandling og i oppfølging av klimamål.

Etablering av kommunale klimaregnskap vil være et sentralt hjelpemiddel for å konkretisere og måle lokal utvikling. Vi forventer at det vil komme krav om at alle kommuner skal føre sitt eget klimaregnskap i nær fremtid.

Salangen skal i planlegging ha målsettinger om lavere utslipp og forbruk. Klima- og energiplan er fra 2012. Denne skal revideres med mål om å:

- redusere utslipp, og å
- redusere forbruk av elektrisitet og fossilt brennstoff gjennom ENØK-tiltak, tilrettelegging for og innføring av elbiler i kommunal tjenesteproduksjon.

Strømforbruk skal reduseres gjennom målrettet ENØK-tiltak – både passive og aktive, som isolering og varmegjenvinning.

En større andel av kommunens innbyggere har tilgang til kommunalt vann. De resterende har privat vannforsyning, med varierende kvalitet. Kommunal utvidelse av vannverk vil vurderes. Det er satt strenge krav til avløp. Hovedregel er at avløp fra ny bebyggelse skal tilknyttes kommunalt nett. Der dette ikke er økonomisk forsvarlig må det løses med godkjente private avløp. Opprydding i eksisterende private avløp vil måtte prioriteres fremover. Lokale mål som er satt i lokal vannforvaltningsplan (vanndirektivet) vil følges opp.

I tillegg til klimaendringene har 2020 gitt oss en viktig påminnelse om beredskapsmessige forberedelser ikke bare for ulykker og naturkatastrofer, men også for effektene av pandemiutbrudd. Kommunen har manglet nødvendige beredskapslagre av smittevernmateriell og opplæring i smittevern. Dette er nå adressert i oppdaterte beredskapsplaner og oppfylt beredskapslager jf. nasjonale retningslinjer, men må kontinuerlig følges opp og ajourholdes.

3.5 Næring

Salangen kommune er en livskraftig kommune med et spennende næringsliv.

Havbruksnæringen er i sterk vekst. Oppdrettsselskaper søker å øke produksjonsvolumet. Det forventes utvikling av produksjonsmetoder der fisken oppholder seg lengre på land, og dermed forkorter tiden i sjøen. Dette vil sammen med ny teknologi kunne øke produksjonsvolumet innenfor et og samme sjøareal samtidig som miljøavtrykket reduseres. Behov for landproduksjonsarealer øker, og dermed infrastruktur som kraftforsyning, avfallshåndtering, vann og avløp mm. Større produksjon av fisk på land gir mer avfall, som igjen kan utnyttes til energi innenfor annen industri. Tilrettelegging av nye arealer vil bli nødvendig for å møte utvikling og ytterlig vekst.

Til sammen vil en slik utvikling bidra til høyere verdiskaping, økt sysselsetting og behov for kompetent arbeidskraft. I tillegg skaper dette ringvirkninger innenfor leverandørindustrien og andre næringer i kommunen.

Reiselivsnæringen er i vekst, og potensialet for ytterligere vekst vurderes godt. Salangen har naturgitte forutsetninger for god næringsutvikling innen denne sektoren, som vil kunne profitere på regionalt samarbeid. Vinterstid vurderes bl.a. potensialet innenfor ski, toppturisme, isklatring og skuterløyper fra kyst til grensen mot Sverige. Sommerstid, gir klimaet og en skjermet fjord gode forutsetninger for utvikling av turisme knyttet til båtliv, bobilcamping, og fiske i de sjønære arealene. På innlandet er friluftsliv, luftsportaktivitet v/Elvenes, fiske og naturopplevelser mulige

satsingsområder uten at opplistingen er uttømmende. Regionen byr på store områder, god tilgjengelighet, men lav utnyttelsesgrad og god plass for den enkelte turist. Overnattings- og serveringssteder er lite utbygget. Tilrettelegging av ny infrastruktur for å kunne møte vekst i turisme bør vektlegges.

Utviklingen forventes å ta tid. Både marked og infrastruktur må utvikles i takt, slik at veksten i etterspørsel kan møtes med lønnsomme investeringer. Potensialet er imidlertid godt, og vil kunne medføre vekst i arbeidsplasser innenfor reiselivsbransjen.

Det er en relativt stor handelsnæring på Sjøvegan. Mangfoldet i type forretninger er bredt og trekker til seg kunder fra hele regionen. Salangen har i mange år ligget på fjerde plass i Troms på detaljhandelsstatistikken. Det underbygger Sjøvegan som et lite regionsenter. Videre utvikling og vekst bør stimuleres gjennom intensivert stedsutvikling av Sjøvegan som et attraktivt regionsenter og reisemål.

3.6 Landbruk

Landbruk er en viktig næring i Salangen. Kommunen har 23 aktive landbruksforetak, hvorav fem bruk produserer kumelk, ett geitemelk, ett amme kyr, og 16 produserer sau. Det er også to bruk som produserer henholdsvis matpotet og jordbær. I alt er det 6 900 dekar dyrka jord i drift. Utviklingen siden 2014 viser en nedgang på 14% i antall gårdsbruk i drift, og en økning på 2% i areal i drift.

Kommunen har 300 skogeiendommer og ca. 165 000 dekar produktivt skogareal, men relativt liten aktivitet i skognæringen. Landbruket representerer sysselsetting og verdiskaping i Salangen, og er en viktig næring både som bruker av areal, produsent av råvarer, med potensial for utvikling av en rekke tilleggsnæringer som for eks. videreforedling av lokal mat, opplevelser og reiseliv, bioenergi, inn på tunet-tjenester og bygdeservice.

Kommunens engasjement er en suksessfaktor for utvikling av landbruket, både gjennom god forankring i planverk og i den daglige forvaltningen. I eksisterende næringsplan er landbruket ivare tatt gjennom statusbeskrivelse, målsetting og tiltak. Denne skal revideres i 2021.

Kommunen har førstelinjetjeneste innenfor landbruk. Det blir viktig å sikre gode fagmiljø og rekruttering. Det er potensiale for økt verdiskaping og bedre ressursutnyttelse innen jord- og skogbruket. Tilgang på rimelig dyrkings- og produksjonsareal vil trolig være viktig for bærekraft og fremtidig lønnsomhet. Nydyrking og tilrettelegging for drift i større enheter bør prioriteres for å tilrettelegge for vekst og økt lønnsomhet.

3.7 Transportinfrastruktur

Salangen kommune har totalt 42 km kommunal vei. Av dette er om lag 25% asfaltert. Resterende er grusveier med varierende grad av vedlikehold. Det er ca. 90 km fylkes- og riksvei.

Kommunale veier opprustes i tråd med vedtatt vedlikeholdsplan. Tilrettelegging av gang- og sykkelstier er en viktig del av lavterskeltilbudet i kommunen, og er viktig i forhold til folkehelse og trafiksikkerhet.

Veinettet er en akilleshæl for utvikling av både havbruks- og reiselivsnæringen. Veiene har for lav standard til å tåle økt tungtransport og legge til rette for økt jobbpendling og reiselivsaktivitet i en utvidet arbeidsmarkedsregion i Midt-Troms.

Vekst i havbruksnæringa, turisme og landbruk vil medføre økt behov for havnekapasitet. Økt anleggsvirksomhet og handel vil medføre ytterlig økt behov for transport over kai og havnefasiliteter.

En slik utvikling underbygges av økte krav til miljøvennlige transportløsninger. Videreutvikling av havnefasilitetene i Salangen framstår i et slikt perspektiv meget viktige.

Styrking av forsvaret i Indre Troms vil medføre økt antall ansatte spesielt i Bardu og Målselv, økt aktivitet generelt, men også bedre tilgang på arbeidskraft knyttet til medflyttere som kan komme Salangen til gode. Styrking av fylkesveinettet, slik at opplevde avstander i arbeidsmarkedsregionen blir kortere, vil legge til rette for enklere jobbpendling og dermed en større og mer velfungerende arbeidsmarkedsregion i Midt-Troms.

3.8 Digital infrastruktur

Høyhastighets internett/fiber, tv-signal og mobilnett er i dag avgjørende for innbyggere og næringsliv. I Salangen er ikke tilgangen, spesielt til bredbånd god nok i hele kommunen. Det er heller ikke full mobildekning i hele kommunen. God internettilgang er avgjørende for innbyggere og næringsliv. Det reduserer digitale skiller, tilgjengeliggjør informasjon og tjenester, og bidrar dermed til å redusere effektene av stor fysisk avstand. I sum vurderes god tilgang på digital infrastruktur som sentralt for å fremme bolyst og utvikling i Salangen.

Velferdsteknologiutviklingen er også avhengig av at den lokale digitale infrastrukturen muliggjør effektiv utnyttelse av ny smartteknologi.

En full bredbåndsutbygging vil være et svært viktig tiltak, både for innbyggerne i kommunen og ikke minst for næringslivet. God bredbandsinfrastruktur er også avgjørende for utbygging av et velfungerende 5G. Det har igjen potensiale til å «revolusjonere» opplevelse og utnyttelse av data og kommunikasjonsløsninger med stor verdi for den enkelte innbygger, offentlig forvaltning og næringsliv. For enkelte næringsaktører er dagens digitale dekning en hemsko som påvirker effektivitet og konkurransevne.

Reisevirksomhet og campusbasert undervisning vil i større grad kunne erstattes med nettbaserte løsninger med lyd/bilde (VTC), og i fremtiden trolig også 3D baserte løsninger. Robuste løsninger som kan oppgraderes må utvikles. 5G utviklingen er ett ledd i dette, og vil øke den mobile kapasiteten.

3.9 Oppvekst, kultur og helse

Å ivareta innbyggernes helse er en viktig del av kommunens ansvar. Målet med folkehelsearbeidet er flere leveår med god helse for den enkelte og å redusere sosiale helseforskjeller.

Tilrettelegging for, og videreføring av kultur og initiativ for generelle folkehelseiltak i kombinasjon med koordinerte tiltak rettet mot definerte utfordringer og spesielt utsatte grupper vil bidra til god folkehelseutvikling.

Frivillige lag og foreninger er aktive, og har en sosial profil på aktiviteter og arrangementer. For å bidra til fremtidig opprettholdelse av lagenes sosialt utjevne filosofi, skal kriteriet vektlegges særskilt ved tildeling av offentlige tilskudd og øvrig tilrettelegging.

Salangen har gode naturgitte forutsetninger for en aktiv livsstil. Å tilrettelegge økt bruk av disse ressursene, i lag med videreutvikling av nærmiljøarenaene, vil bidra til å styrke kommunens sosiale bærekraft. Stedsutvikling av Sjøvegan sentrumsområde vil være en viktig del av dette.

Salangen kommune har et kompakt oppvekstmiljø for barn og unge. Barnehagen ligger på Vasshaug og har om lag 75 barn. Grunnskolen ligger på Sjøvegan og har rundt 225 elever. Ved siden av skolen er det et bibliotek som fungerer både som folke- og skolebibliotek. Der er også basseng, kulturskole og kulturhus med scene. Ved siden av skolen ligger idrettshallen. Videregående skole er lokalisert

bare et steinkast fra grunnskolen. Dette kompakte skole- og oppvekstmiljøet er tilgjengelig for bruk i skoletiden og delvis i fritidssammenheng. Helsestasjon med helsesykepleier er også lokalisert nært skolene. Dette er et stort pre for kommunen og det må vedlikeholdes og utvikles.

Salangen kommune har et godt oppvekstmiljø med mange positive trekk, men likevel viser ungdomsundersøkelsen fra mars 2019 at det er mange områder det er viktig å jobbe sammen med ungdommene på i tiden som kommer. Derfor blir det viktig å få til en bedre tverrfaglig innsats (BTI) mellom kommunale avdelinger som jobber med barn og unge, samt mellom kommunen og frivillige lag og foreninger.

3.10 Kommuneorganisasjonen

Salangen kommune er administrativt organisert etter en tonivå modell, og dermed en temmelig flat struktur. Administrasjon og støttefunksjoner er direkte underlagt administrasjonssjefen sammen med de ulike enhetene.

Tjenesteproduksjonen er delt i 11 resultatenheter, hvor enhetslederne har drifts-økonomisk- og personalansvar med fullmakter innenfor gitte rammer. Flere av tjenesteområdene er interkommunalt organisert. Salangen kommune er med i 27 interkommunale samarbeid, der kommunen har vertskommuneansvar for syv av disse. Enhetene er lokalisert i mange bygg på Sjøvegan, inkl. leide lokaler for barnevern og PPT. Det legger ikke til rette for bedre tverrfaglig innsats. Det er en målsetting å utnytte synergier og kompetanse, på tvers av enhetene for å gi et best mulig tilbud/tjeneste. Større grad av samlokalisering i kommunal infrastruktur er ønskelig.

Kommunen sysselsetter i 2021 ca. 350 ansatte fordelt på 260 årsverk. Det er et høyt antall kvinnelige ansatte. Tallet på ansatte vil gå ned når asylmottaket ev. legges ned.

3.11 Arealpolitikk, hav og land

Regional vekst innenfor havbruk, reiseliv og forsvar vil kunne gi både direkte og indirekte positive ringvirkninger i Salangen. Dette vil kreve kommunal tilrettelegging av areal- og reguleringsplaner og infrastruktur. Arealplanen i Salangen er fra 1995, og lite egnet som premissgiver for videre utvikling. Revisjon av arealplan må derfor være høyt prioritert arbeid.

Vekst og utvikling i havbruksnæringa er viktig for kommunen. Forvaltningen skal reguleres via Kystplan Midt- og Sør-Troms som ble vedtatt 2015 og reguleringsplaner for industriområder på land. Revidering av reguleringsplan for Salangsverket industri- og havneområde spesielt, men også andre områder i kommunen blir viktig. Herunder tilrettelegging for økt godstrafikk over den kommunale kaia på Salangsverket.

Forventet regional vekst innenfor reiseliv bør møtes gjennom tilrettelegging for etablering av serverings- og overnattingssteder, camping og bobilturisme, friluftsliv vinter og sommer, og kommunal infrastruktur som toalettfasiliteter og attraktive uteområder i sentrum av Sjøvegan. Stedsutvikling av Sjøvegan mot havet, i sentrum, og langs strandpromenaden vurderes viktig i å fremme trivsel for lokalbefolkning og turister, og dermed fremme bolyst og turisme.

Området Elvenes bør reguleres og utvikles som næringsområde. Eiendomsforholdene er nå avklart, og området kan nå reguleres på avklarte premisser. Geografisk lokalisering, flyplassmuligheter og nærhet til Bardu gjør området interessant å utvikle i flere perspektiver fra forsvars- og flyaktivitet til kurs, næringsliv, reiseliv, og logistikkformål mm. Disse elementene bør vurderes og ev. tas med i arbeidet med regulering av området.

Landbruk er et satsingsområde som skal reflekteres i nærings- og arealplanleggingen. Kommunen gir støtte til nydyrking. Søknadene prioriteres etter følgende rekkefølge: melkeproduksjon, kjøttproduksjon og forproduksjon.

Reindrift er en arealkrevende næring. Det er to aktører i Salangen. Næringens behov skal tas med i framtidig planlegging.

Vekst i antall arbeidsplasser vil øke behov for arbeidskraft, kompetanse og boliger. Kommunen tilrettelegger for veksten gjennom utvikling av boligfelt som Karavika og andre sentrumsnære områder. Mål om befolkningsvekst betinger flere boenheter tilgjengelig. Samtidig øker antall eldre over 80 år. Det tilsier økt behov for flere tilrettelagte boliger/leiligheter sentrumsnært, men også at utvidelse av Karavika boligfelt bør vurderes.

Arealplanlegging er hovedverktøyet for å tilrettelegge utvikling av boområdene i Salangen. Konsentrert bebyggelse bidrar til økte muligheter for sosialisering og aktivitetstilbud, og vil ha positiv klimatisk, infrastrukturell og økonomisk innvirkning. I tillegg kan det medføre økt trivsel.

Arealregnskapet skal sikre at det ikke planlegges for omfattende ny bebyggelse, balansere bolig og fritidsinteresser, og ivareta landbruks-, nærings-, og øvrig utviklingspotensial.

Arealplanleggingen rettes mot helhetlig planlegging, samfunnssikkerhet, økonomisk-, økologisk- og sosial bærekraft. God medvirkning og nøyaktighet i tekniske løsninger er en forutsetning for god planlegging. Arealplanlegging skal ha målsetning om god balanse mellom behovene for næringsutvikling, bolig og stedsutvikling, offentlige behov, historiske og kulturelle interesser, friluftinteresser og miljøhensyn.

3.12 Medvirkning

Som overordnet strategidokument for Salangen kommune vil samfunnsdelen påvirke alle øvrige planprosesser, administrativ- og politisk styring.

Planer skal utarbeides gjennom prosesser som tilrettelegger for bred medvirkning fra kommunens innbyggere, nabokommuner og regionale og nasjonale myndigheter. Innbyggermedvirkning via folkemøter og kollektive arbeidsprosesser, høringer og offentlig ettersyn, skal sikre at berørte får god tid til medvirkning og innspill.

Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen og formålsbestemmelsen i plan- og bygningsloven stiller krav om at kommunen skal ta hensyn til barn og unge i planleggingen. I FNs barnekonvensjon står det at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn og at barn har rett til å si sin mening i alle saker som angår barn. Slike meninger skal også vektlegges i plansaker. Kommunen må derfor legge til rette for at barn og unge får delta og bli hørt i planprosesser.

4 Oppsummert vurdering og prioritering av planer 2021-2024

4.1 Beskrivelse av planstatus

Det skal i alt planarbeid vurderes om noen plantyper kan slås sammen, eller innarbeides i overordnede planer.

Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt i 2018 etter et godt samarbeid mellom politisk og administrativt nivå i kommunen. Lokalsamfunnet ble involvert gjennom hele prosessen. Ved å gjennomføre grundige medvirkningsopplegg, med både organisasjoner, næringslivsaktører og folkemøte, ble planen godt forankret i både kommuneorganisasjon, næringsliv og befolkning.

Samfunnsdelen angir mål og strategier for å realisere vekst til 2400 innbyggere og for å øke bolyst. Innholdet i den er et godt utgangspunkt for å bidra til ønsket samfunnsutvikling i Salangen kommune. Analysen av kommunen indikerer liten endring i de vurderinger som lå til grunn for gjeldende kommuneplans samfunnsdel. Den vurderes fremdeles relevant og kan i hovedsak videreføres slik den er.

Økonomiplan

Samfunnsdelens handlingsdel. Revideres årlig.

Kommuneplanens arealdel

Kommuneplanens arealdel ble vedtatt i 1995. Den møter ikke dagens og fremtidens arealplanbehov. Det er derfor behov for en gjennomgang og revisjon. Salangen er sammen med Lavangen og Gratangen tildelt prosjektmidler for å utarbeide ny arealplan for kommunene. Dette arbeidet har høy prioritet, men er komplisert, og påregnes ikke ferdigstilt før ultimo 2022.

Finansreglement

Ny kommunelov medfører behov for oppdatering av finansreglementet.

Delegasjonsreglement

Delegasjonsreglementet må revideres og bringes i samsvar med ny kommunelov.

Overordnet beredskapsplan og helhetlig ROS

Revideres kontinuerlig. Planen anses som valid. Plan for helsemessig og sosial beredskap er en del av denne. Vurderes om det er behov for en helhetlig vurdering i 2023.

Sentrumsplan/reguleringsplan Sjøvegan sentrum

Sentrum, med sine mange butikker, nærhet til fjorden med potensial til småbåthavn, har utviklingspotensial til å bli mer attraktiv, både for kommunens befolkning og andre. Reguleringsplanen for Sjøvegan sentrum må revideres og utvikles basert på en helhetlig plan for utvikling av Sjøvegan som tettsted. Det er derfor igangsatt et stedsutviklingsprosjekt som motor i dette arbeidet.

Revidering av reguleringsplan for Salangverket Industriområde

Dette er igangsatt og del I av planen forventes vedtatt i løpet av tidlig 2021. Det er imidlertid ikke nok. I tillegg må det utvikles en reguleringsplan del II med sikte på å tilrettelegge utvidelse og bedre utnyttelse av de sjønære arealene knyttet til havneområdet og øst for FV på Salangverket mot sjøen.

Reguleringsplan for Elvenes

Planprogram er vedtatt. Prosessen stoppet opp da det ble reist jordskiftesak om veirettigheter på Elvenes. Dom er avsagt, og planprosessen kan dermed igangsettes på avklarte premisser.

Reguleringsendring utvidelse kirkegård

Det er behov for å utvide kirkegården. Regulering av tilstøtende arealer til formålet vurderes.

Reguleringsendring Ryet

I forbindelse med nybygg til Miljøtjenesten er det behov for reguleringsendringer på Ryet.

Trafikksikkerhetsplan

Planen må revideres, og bør ha søkelys på trafikksikkerhetstiltak, trygg skolevei, gang- og sykkelveier og gi et grunnlag for prioriteringer av tiltak. Planarbeidet ses i sammenheng med stedsutviklingsprosjektet og øvrige reguleringsplanarbeider.

Helse- og omsorgsplan

I 2020 ble det vedtatt en ny helse- og omsorgsplan som beskriver framtidige utfordringer og tiltak innen helse- og omsorgssektoren for å møte skisserte demografiske utfordringer.

Boligpolisk handlingsplan

Gjeldende plan ble vedtatt i 2016 og anses som valid.

Smittevernplan m/pandemiplan

Det er behov for revidering av smittevernplan. Plan er fra 2003, og ble justert i forbindelse med covid-19 utbruddet. Salangen kommune har legesamarbeid med lbestad og Lavangen, Astafjordlegen. Det bør utarbeides en interkommunal smittevernplan m/pandemiplan.

Plan for barn og unge

Det er behov for en koordinert samordning slik at man fremmer trivsel, helse og utvikling hos barn og unge.

Plan for friluftslivets ferdselsårer

Planen er under utarbeidelse og skal være med å legge til rette for å fremme helse og forebygge livsstilssykdommer.

Plan for idrett og fysisk aktivitet 2016-2019

Skal revideres i løpet av perioden. Planen skal ses i sammenheng med Helse- og omsorgsplan, kartlegging av folkehelse og plan for friluftslivets ferdselsårer.

Kulturminneplan

Er under utarbeidelse. Mangler sluttfinansiering. Planen vurderes utvidet til å adressere videre utvikling og tilrettelegging av ruinene på Salangsverket som parkområde i samarbeid med grunneier, museet og Salangen kommune.

Klima- og energiplan

Gjeldende plan er fra 2012 og utdatert. Det er behov for omfattende tiltak innenfor klima og energi, spesielt å redusere kommunalt energiforbruk. En ny klimaplan bør utvikles.

Næringsplan

Det utarbeides ny næringsplan. Planen skal ses i sammenheng med regional næringsplan og videre plan for areal- steds- og næringsutvikling.

Opprustingsplan for kommunale veier

Er under utarbeidelse.

Rekreasjonsløype for snøskuter

Kommunestyret har vedtatt at det skal utarbeides lokal forskrift for skuterløype i området rundt Steinvatnet. Ytterligere rekreasjonsløype fra Elvelund til Solli/Solbu i Bardu vurderes for å tilrettelegge for sammenhengende skuternet fra Sverige/Riksgrensen til kysten /Sjøvegan. Tilrettelegging for skuterløype fra Dyrøy gjennom Salangen til Bardu og Sverige er en langsiktig mulig målsetting for å øke vinterturisme og aktivitet i Salangen. Et slikt arbeid må forankres politisk før det igangsettes.

4.2 Planoversikt, rekkefølge og stipulert tid for politisk behandling

PLAN	År	Forventet behandling	Rekkef.	Ansv.
Kommuneplan - samfunnsdel	2018	Videreføres		
Økonomiplan (handlingsdel)	2019	Årlig (desember)		Øk.
Kommuneplan - arealdel	1995	2023	1	Plan
Finansreglement	2016	2021	1	Øk.
Delegasjonsreglement	2006	2022	1	Adm.
Overordnet beredskapsplan	2019	2023	5	Plan
Helhetlig ROS	2016	2023	5	Plan
Sentrumsplan	Ny	2020-2021	2	Plan
Reguleringsplan for sentrum	1978	Trinnvis	2	Plan
Reguleringsplan Salangsverket del I	1975	2021	1	Plan
Reguleringsplan Salangsverket del II	Ny	2022	2	
Reguleringsplan Elvenes	Ny	2022	2	Plan
Reguleringsendring utvidelse kirkegård		2021	1	Tek.
Reguleringsendring Ryet	1975	2022	2	Tek.
Trafikksikkerhetsplan	2004	2021	2	Plan
Helse- og omsorgsplan	2020	Valid		PLO/plan
Boligpolitisk handlingsplan	2016	Valid		Kommunalsjef
Smittevernplan m/pandemiplan	2020	2021	2	Helse
Plan for barn og unge	Ny	2023	4	Kommunalsjef
Folkehelseoversikt	Ny	Ses i sammenheng med helse- og omsorgsplan	3	Kultur
Plan for friluftslivets ferdselsårer	Ny	2021	1	Kultur
Plan for idrett og fysisk aktivitet 2016-2019	2016	2021	1	Kultur
Kulturminneplan	Ny	2023	3	Kultur
Klima- og energiplan	2012	2022	3	Tek.
Næringsplan	2016	2021	1	AU
Opprustningsplan for kommunale veier	2012	2021	2	Tek.
Rekreasjonsløype for snøskuter	Ny	2021	2	Plan
Kystsoneplan for Midt-Troms	2015	Valid		
Lovpålagte planer				

I kommunestyreperioden vil det bli lagt vekt på å tilrettelegge arbeidet med den årlige budsjett- og økonomiplanleggingen slik at det bidrar til måloppnåelse av mål og strategier i kommuneplanens samfunnsdel. I den forbindelse vil det legges opp til et samspill mellom administrasjonssjef og kommunestyret, slik at de folkevalgte kan angi hvilke satsingsområder i kommuneplanen som skal prioriteres i denne kommunestyreperioden. Eventuelt behov for nye temaplaner skal vurderes i det årlige økonomiplanarbeidet.